

Sygn. akt I Ns 375/12

POSTANOWIENIE

Dnia 22 stycznia 2013 roku

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie - Koźlu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca: Sędzia Sądu Rejonowego Irena Minkisiewicz

Protokolant: st. sekr. sądowy Żaklina Skrzypczak

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2013r. w Kędzierzynie - Koźlu

na rozprawie

sprawy z wniosku B. N.

o stwierdzenie nabycia spadku po M. W.

stwierdza, że spadek po M. W.

zmarłej dnia 21.05.1997r. w K.

ostatnio stale zamieszkałej w K.

na podstawie ustawy nabyli:

- córka B. N.

- córka K. J.

- syn B. W. (1) następnie zmarły

po 1/3 części każde z nich,

z tym, że wchodzący w skład spadku udział w gospodarstwie rolnym położonym w K. na podstawie ustawy nabył;

- syn B. W. (1) następnie zmarły w całości.

sygn. akt I Ns 375/12

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni B. N. wnioskiem z dnia 10.04.2012 r. (data wpływu do tut. Sądu 15.05.2012 r.) wniosła o stwierdzenie nabycia praw do spadku po zmarłej w dniu 21 maja 1997 r. M. W., ostatnio zamieszkałej w K. wskazując, że uczestniczkami postępowania są: K. J., I. W. i R. W..

W uzasadnieniu wniosku wnioskodawczyni wskazała, że zmarła była wdową, a w skład spadku po niej wchodzi gospodarstwo rolne położone w K..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Spadkodawczyni M. W. zmarła w dniu 21 maja 1997 r. w K., gdzie ostatnio zamieszkiwała. Na datę śmierci spadkodawczyni była wdową po F. W.. Spadkodawczyni była zameżna jeden raz .

Dowód: odpis skrócony aktu zgonu M. W. k. 3 akt

zapewnienie spadkowe B. N. k. 25 akt

Spadkodawczyni z małżeństwa z F. W. miała troje dzieci : córkę B. N. z domu W. – wnioskodawczynię, córkę K. J. z domu W. - uczestniczkę postępowania oraz syna B. W. (1), który zmarł po niej, w dniu 21 grudnia 1997 r. Zmarły B. W. (1) pozostawił po sobie syna R. W. i córkę I. W.- uczestników postępowania .

Dowód: odpis skrócony aktu urodzenia B. W. (2) k. 4 akt

odpis skrócony aktu małżeństwa B. N. k. 5 akt

zapewnienie spadkowe B. N. k. 25 akt

zeznania R. W. k. 25 akt

F. W. – mąż spadkodawczyni, zmarł 2 stycznia 1977r. Na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Kędzierzynie –Koźlu z dnia 17 marca 1977 r. w sprawie o sygn. Ns 199/77 spadek po nim na podstawie ustawy nabyli : żona M. W., syn B. W. (1), córka B. W. (2) i córka K. J., po 1/ 4 części każde z nich, z tym, że wchodzące w skład gospodarstwo rolne, położone w K. na podstawie ustawy nabyli : żona M. W. i syn B. W. (1), po 1/ 2 części każde z nich.

Dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w Kędzierzynie –Koźlu z dn.17.03.1997 r w aktach tut Sądu o sygn. Ns 199/77

W K. położone jest gospodarstwo rolne o łącznej powierzchni 1,1200 ha złożone z:

- działek nr (...), o pow. 0,5200 ha, stanowiących rolę z zabudowaniami, dla których Sąd Rejonowy w Kędzierzynie – Koźlu Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...), których właścicielem był F. W.,

- działki nr (...) o pow. 0,2800 ha, stanowiącej rolę, dla której Sąd Rejonowy w Kędzierzynie –Koźlu Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...), której właścicielem był F. W.,

- działki nr (...) o pow. 0,3200 ha, stanowiącej rolę, dla której Sąd Rejonowy w Kędzierzynie –Koźlu Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...), której właścicielem był F. W..

Dowód: odpis księgi wieczystej KW (...) tut. Sądu k.10

odpis księgi wieczystej KW (...) tut. Sądu k.12

odpis księgi wieczystej KW (...) tut. Sądu k.13

Spadkodawczyni M. W. była właścicielką działki nr (...) o pow. 0,1300 ha położonej w K. (aktualnie w K.), dla której Sąd Rejonowy w Kędzierzynie –Koźlu Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...)

Dowód: odpis księgi wieczystej KW (...) tut. Sądu k.11

Na datę śmierci spadkodawczyni M. W. w w.w. gospodarstwie rolnym pracował jej syn B. W. (1). B. W. (1), był współwłaścicielem przedmiotowego gospodarstwa jako spadkobierca po ojcu F. W..

B. W. (1) w dniu 24 maja 1988 r. ukończył kurs wykwalifikowanego robotnika-rolnika w (...) Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Ł..

Dowód: zaświadczenie z dn. 25.09.2012 r. k. 29

Wnioskodawczyni B. N. i uczestniczka postępowania K. J., na datę śmierci spadkodawczyni były pełnoletnie, nie były trwale niezdolne do pracy, nie miały wykształcenia rolniczego lub ukończonych kursów rolniczych, nie prowadziły własnych gospodarstw rolnych, ani nie pracowały bezpośrednio przy produkcji rolnej.

Dowód: zeznania B. N. k. 25

zeznania R. W. k. 26

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z treścią art. 922 § 1k.c. prawa i obowiązki majątkowe zmarłego przechodzą z chwilą jego śmierci na jedną lub kilka osób stosownie do przepisów księgi IV Kodeksu cywilnego. Ogół praw i obowiązków majątkowych zmarłego stanowią spadek po nim. Zgodnie z treścią przepisu art. 924 k.c. spadek otwiera się z chwilą śmierci spadkodawcy.

Zgodnie z treścią art. 926 § 1i § 2 k.c. powołanie do spadku po osobie zmarłej następuje albo na podstawie ustawy, albo na podstawie testamentu. Jeżeli spadkodawca nie pozostawił testamentu do dziedziczenia po nim dochodzi na podstawie ustawy tj. na podstawie przepisów kodeksu cywilnego. W niniejszej sprawie spadkodawczyni nie pozostawiła testamentu, zatem dziedziczenie po niej nastąpiło w oparciu o przepisy ustawy tj. przepisy kodeksu cywilnego.

Zgodnie z treścią art. 931 § 1 k.c. w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku.

Zmarła M. W. na datę śmierci była wdową i pozostawiła troje dzieci tj. B. N., K. J. i B. W. (1), stąd Sąd orzekł, że dziedziczą one po M. W. na podstawie ustawy po 1/3 części.

Sąd dokonując w sprawie powyższych ustaleń oparł się na dowodach z dokumentów w postaci odpisów aktów stanu cywilnego oraz na zapewnieniu spadkowym wnioskodawczyni B. N. i zeznaniach uczestnika postępowania R. W., syna zmarłego B. W. (1).

Na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Kędzierzynie –Koźlu z dnia 17 marca 1977 r. w sprawie o sygn. Ns 199/77 Sąd ustalił, że wchodzące w skład spadku po F. W. gospodarstwo rolne, położone w K. na podstawie ustawy nabyli: żona M. W. i syn B. W. (1), po 1/2 części każde z nich. Jak wynika z przedstawionych do akt sprawy odpisów ksiąg wieczystych na datę śmierci M. W., była ona współwłaścicielką gospodarstwa rolnego położonego w K. o łącznej powierzchni 1,1200 ha, w skład którego wchodziły min. działki nr (...), o pow. 0,5200 ha, stanowiących rolę z zabudowaniami.

W dacie otwarcia spadku po M. W. grunty rolne o pow. 1,12 ha, których była współwłaścicielką stanowiły gospodarstwo rolne, gdyż gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego to grunty rolne o obszarze nie mniejszym niż 1 ha użytków rolnych wraz zabudowaniami. Zgodnie z treścią przepisu art. 46 kc nieruchomościami rolnymi (gruntami rolnymi) są nieruchomości, które są lub mogą być wykorzystywane do prowadzenia działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, nie wyłączając produkcji ogrodniczej, sadowniczej i rybnej.

Z treści przepisu art. 55³ kc wynika, że ustawodawca za gospodarstwo rolne uważa grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą, oraz prawami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

Nadto na datę otwarcia przedmiotowego spadku (21 maja 1997 r.) zgodnie z przepisem art. 1058 k.c. ustawodawca przewidywał szczególne zasady dziedziczenia gospodarstw rolnych o obszarze przekraczającym 1 ha.

Na datę otwarcia spadku po M. W. obowiązywał przepis art. 1059 k.c. w brzmieniu : spadkobiercy dziedziczą z ustawy gospodarstwo rolne, jeżeli w chwili otwarcia spadku: 1) stale pracują bezpośrednio przy produkcji rolnej albo 2) mają przygotowanie zawodowe do prowadzenia produkcji rolnej, albo 3) są małoletni bądź też pobierają naukę zawodu lub uczęszczają do szkół, albo 4) są trwale niezdolni do pracy. Zatem mając na uwadze powołany powyżej przepis oraz ustalony w sprawie stan faktyczny, Sąd orzekł, że wchodzący w skład spadku po M. W. udział w gospodarstwie rolnym na podstawie ustawy nabył jej syn B. W. (1) następnie zmarły , gdyż tylko on spełniał wymogi do nabycia udziału w gospodarstwie rolnym, gdyż jako jego współwłaściciel w drodze spadkobrania po ojcu F. W., zajmował się jego prowadzeniem, nadto miał przygotowanie rolnicze, gdyż miał ukończony kurs rolniczy. Wnioskodawczyni B. N. i uczestniczka postępowania K. J. nie spełniały powyższych przesłanek.

Na marginesie należy wskazać, że przepis ten nie ma zastosowania do spadków otwartych od dnia 14 lutego 2001 r., zatem do przedmiotowej sprawy, gdyż został on uznany za niezgodny z art. 64 ust. 1 i 2 w zw. z art. 21 ust. 1 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w zakresie, w którym odnosi się do spadków otwartych od dnia 14 lutego 2001 r. (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 31 stycznia 2001 r. sygn P 4/99, OTK 2001, nr 1, poz. 5).

Wobec powyższego orzeczono jak w postanowieniu.